Managementul nadei

Soluții pe termen lung

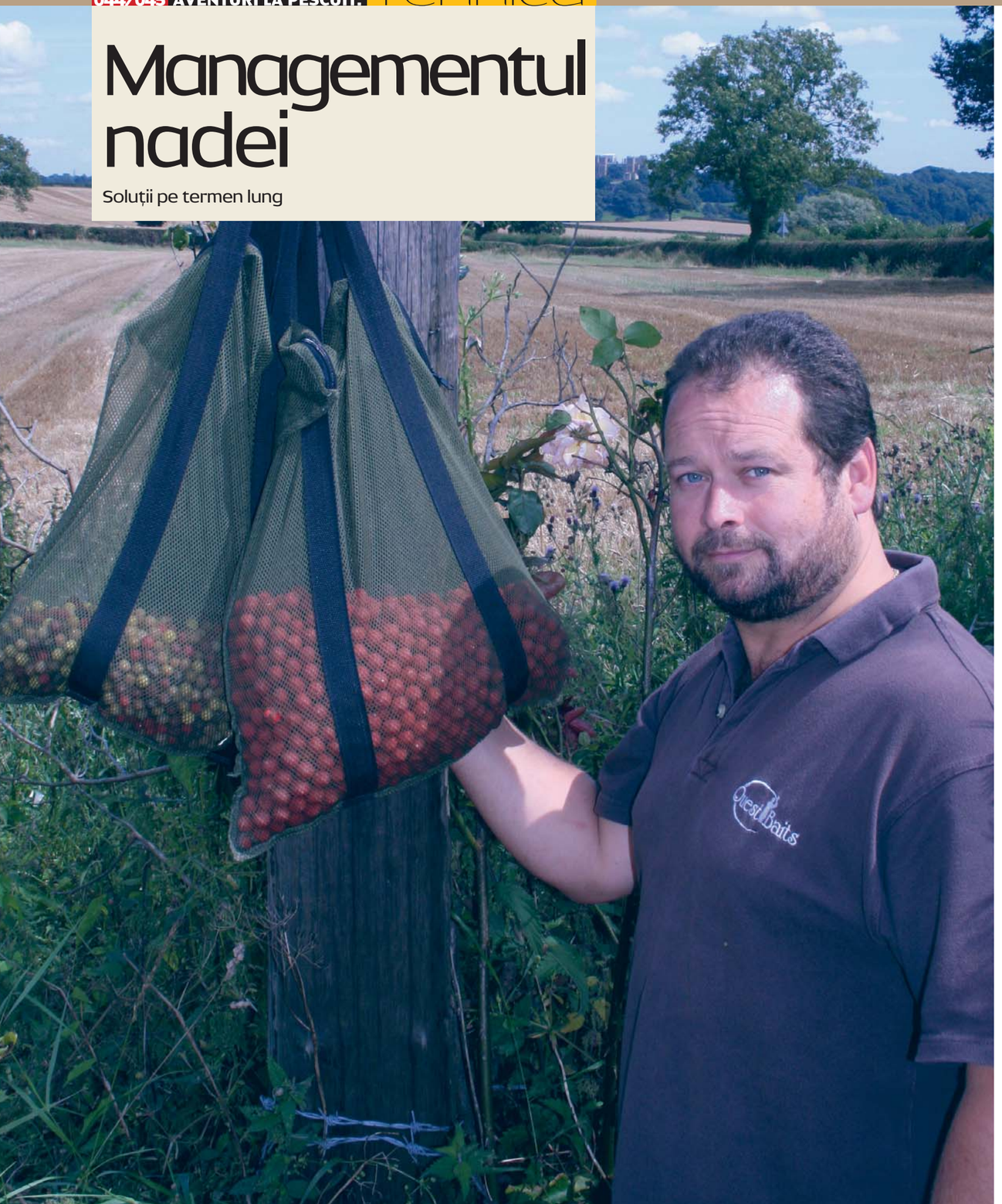

Shaun Harrison
Shaun Harrison este un inovator în domeniul nadelor și echipamentelor pentru crap, cu o reputație bine consolidată. Proprietar al companiei Quest Baits și consultant Free Spirit și Angling Lines.

Shaun Harrison
redactia@aventurilapescuit.ro
Fotografii: Shaun Harrison

Păstrarea nadei în cele mai bune condiții este un subiect care dă bătăi de cap multor pescari, mai ales în partide lungi. Cele mai frecvente întrebări pe care le primesc pe această temă sunt ce durată de viață au boiliesurile proaspete și cât rezistă semințele preparate.

Mai mult din obișnuință decât din alte motive, am avut întotdeauna la mine nadă proaspătă, fie sub formă de boiliesuri (pe care obișnuiam să le țin congelate cât mai mult), fie sub formă de semințe. Astăzi, am și alte metode de păstrare a nadei, pe care, în orice caz, o pot ține pe baltă în cele mai bune condiții cel puțin o săptămână.

Să începem prin a discuta metodele de păstrare a boiliesurilor. Boiliesurile congelate, dacă sunt ținute în pungi de plastic, cum sunt pungile în care se vând, nu rezistă mai mult de trei-patru zile, în funcție de vreme, după care vor începe să se deterioreze. La cele mai multe dintre ele, primul semn clar este apariția unui praf alb la suprafață, care le face să arate ca și cum ar fi fost pudrate cu făină. Acestea sunt zaharurile naturale produse atunci când nada începe să se descompună și, deși nu arată prea bine, sunt chiar atrăgătoare pentru crap. E un stadiu care nu mă îngrijorează prea tare, dar am grijă ca nada mea să nu ajungă aici.

Și atunci ce opțiuni avem?

Aș vrea să spun de la început că boiliesurile proaspăt decongelate și ambalajele de plastic sunt una dintre cele mai rele combinații. Mulți producători livrează boiliesurile în pungi, dar odată ce ai scos pungile din congelator devin cel mai prost ambalaj cu putință. Plasticul împiedică boiliesurile să se usuce și păstrează toată umiditatea în pungă. Tot din vina plasticului, bilele lăsate la soare transpiră. În toate aceste cazuri, durata lor de viață va fi mult scurtată.

Metodele de păstrare pe care le-am folosit de-a lungul anilor au fost următoarele:

1. Păstrarea boiliesurilor în stare congelată cât mai mult cu putință.
2. Deshidratarea boiliesurilor și rehidratarea lor înainte de folosire.
3. Începerea procesului de deshidratare la plecarea de acasă.
4. Folosirea unei combinații de boiliesuri proaspete, congelate și *ready-made*.

Boiliesurile proaspete sau decongelate, dacă sunt ținute în pungi de plastic, nu rezistă mai mult de trei-patru zile, după care vor începe să se deterioreze.

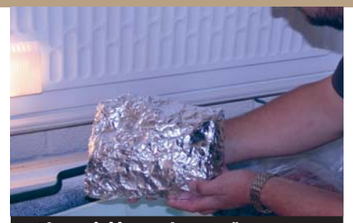

Shaun își împachetează boiliesurile în porții zilnice, puse în lăzi izoterme și învelite în foiță de staniol, ca să se decongeleze cât mai încet.

Lada izotermă poate fi ținută și ea la congelator câteva zile.

Boiliesurile proaspăt decongelate și ambalajele de plastic sunt una dintre cele mai rele combinații. Mulți producători livrează boiliesurile în pungi, dar odată ce ai scos pungile din congelator devin cel mai prost ambalaj cu putință.

PASTRAREA BOILIESURILOR

Aceasta era metoda pe care obișnuiam să o folosesc. De-a lungul anilor, am încercat toate modurile posibile de a menține boiliesurile congelate, inclusiv genți izoterme, lăzi izoterme, frigidere portabile, până și modeste cutii de polistiren. Principalul dezavantaj este că gențile sau lăzile sau frigiderele ocupă mult spațiu, chiar dacă nu iei nadă multă. Și încă n-am găsit o ladă care să țină boiliesurile congelate mai mult de o zi și ceva.

Există mari diferențe de preț între lăzile izoterme și pot să vă asigur că modelele scumpe vor fi, de regulă, mult mai eficiente decât cele ieftine, aproape de unică folosință. Totul ține de cum sunt construiți pereții și cât de bun e sistemul de închidere. Un lucru care trebuie evitat este să

› 46

Managementul nadei

› 45

deschizi lada și să răscolești printre nadele congelate ca să cauți una anume. Căldura mâinilor va începe imediat să le dezgheațe. E preferabil să ai mai multe cutii de mici dimensiuni și să le ții închise până când ai nevoie să folosești nada din ele, decât o ladă mare pe care s-o deschizi des. Cu cât poți să umbli mai puțin la nadă, cu atât te va ține mai mult. Într-o vreme mergeam și mai departe și, după ce încărcam lada, o băgam cu totul la congelator, fără capac. În felul acesta, orice pachet care începuse să se dezgheațe cât fusese scos din congelator îngheța la loc.

Metoda la care am ajuns până la urmă pentru a prelungi la maxim perioada în care boiliesurile rămân înghețate a fost să împachetez porția de nadă a fiecărei zile în foiță de staniol, apoi să așez toate pachetele foarte strâns în lada izotermă. Dacă rămânea spațiu între ele, îl umpleam cu polistiren, carton sau chiar hârtie, după care țineam totul la congelator câteva zile. Cutiile de polistiren sunt excelente pentru păstrat boiliesurile congelate, mai ales dacă le înveleşti şi pe ele în staniol.

Pe baltă, evident că boiliesurile congelate se țin la umbră.

Ținute în felul ăsta și încărcate în mașină în așa fel, încât să nu bată căldura în ele, boiliesurile vor rămâne reci ca gheața câteva zile. Cum am spus, nu deschideți nicio cutie decât dacă aveți absolută nevoie. Mai bine folosiți cinci cutii separate decât una singură.

Restul sunt lucruri de bun-simț. Când pescuiți, păstrați boiliesurile în cel mai răcoros loc pe care îl puteți găsi. În mașină se face foarte cald, mai ales dacă geamurile sunt transparente. Un loc care poate fi deseori foarte bun este sub mașină sau la umbra unui copac mare etc. Dar nu uitați să schimbați locul cutiilor după soare.

Toate astea s-ar putea să vi se pară o mare bătaie de cap, dar ideea este să îți păstrezi nada așa cum îți păstrezi și mâncarea. În niciun caz nu vrei să se strice!

DESHIDRATAREA BOILIESURILOR ȘI REHIDRATAREA LOR ÎNAINTE DE FOLOSIRE

Deshidratarea este metoda pe care am folosit-o cel mai mult. Timp de câțiva ani, singurele boiliesuri cu care am dat au fost cele uscate. În ce constă acest proces de uscare și rehidratare a bilelor? Constă în faptul că ții boiliesurile la uscat o lungă perioadă de timp, până când toată umiditatea a ieșit din ele. Dacă sunt uscate bine, pot fi păstrate cu anii. Când am nevoie să le folosesc, le hidratez 24 de ore. Odată ce au absorbit lichidul de hidratare, revin la forma lor de boiliesuri normale.

> Metoda mea pentru a prelungi la maximum perioada în care boiliesurile rămân înghețate a fost să împachetez porția de nadă a fiecărei zile în foiță de staniol, apoi să așez toate pachetele foarte strâns în lada izotermă. Ținute în felul acesta, boiliesurile vor rămâne reci ca gheața câteva zile

Cutiile de carton sunt foarte bune pentru păstrarea boiliesurilor uscate.

Inițial, foloseam pentru hidratare apă de lac. Dacă vrei boiliesuri de consistență obișnuită, pui o treime apă și două treimi boilies. Dacă vrei să le faci mai moi, pui mai multă apă. Mai târziu am descoperit însă că poți să obții boiliesuri foarte interesante și foarte diferite hidratându-le nu cu apă, ci cu alte lichide. Nu intru în detalii acum, pentru că subiectul e suficient de amplu ca să merite un articol separat.

Uscarea boiliesurilor se poate face în zilele calde. Pur și simplu, pui boiliesurile pe un prosop și le lași afară, la căldură. Pot fi lăsate și direct la soare. Astăzi, având propria firmă de nadă, am avantajul de a fi dotat cu o cameră specială pentru deshidratare, cu aer condiționat, și pot să usuc suficiente bile ca să-mi ajungă câteva luni. Marele avantaj este că, odată ce s-au uscat, se fac mai mici și devin mai ușoare, deci poți să iei mai multe cu tine.

Boiliesurile deshidratate se păstrează foarte bine în cutii de carton. Cartonul este net superior plasticului.

USCAREA BOILIESURILOR LA PLECAREA DE ACASĂ

Metoda aceasta am învățat-o de la un pescar cunoscut, Bernard Sissons, cu care am făcut o partidă în Franța. Îl știam pe Bernard de câțiva ani, dar nu pescuisem niciodată în străinătate cu el. În timp ce ne pregăteam de plecare, mi-a explicat cum își păstrează el nada.

Veniți cu o nadă bună, păstrați-o în condiții optime și fiecare crap de pe planetă va fi interesat s-o mănânce!

Pur și simplu, ține boiliesurile în congelator până în ultima clipă înainte să plece. Doar atunci le scoate și le pune în saci pentru boilies, iar procesul de deshidratare se desfășoară pe durata drumului. Am încercat și eu și am constatat că merge destul de bine, cu condiția să ai parte de o vreme suficient de uscată.

Când ajungi pe baltă, atârni sacii undeva într-un copac pe timpul zilei, iar noaptea îi acoperi ca să nu se ude. Ca de obicei, sacii trebuie agitați bine de câteva ori pe zi ca boiliesurile să se usuce uniform. Dacă vremea e umedă, trebuie ținuți la uscat în mașină. Ca alternativă, se mai pot ține și într-o găleată de plastic cu capac etanș, în care ai pus sare sau orez.

Boiliesurile *ready-made* nu sunt chiar insensibile la temperatură. Lăsate la soare, în pungă, vor face condens și se pot strica.

Ca să evit problema rozătoarelor care se urcă în copac și atacă boiliesurile, iau la mine o frânghie de rufe, pe care o leg între două crengi și de care atârn sacii de boilies. Numai un rozător incredibil de perseverent ar putea să ajungă la ei.

În felul ăsta, ai boiliesuri proaspete cu care să începi partida. Treptat, boiliesurile se vor usca și se vor întări, dar nu atât de mult încât să devină de nefolosit. E un sistem care nu presupune niciun fel de pregătiri prealabile, iar boiliesurile vor rezista fără probleme.

> Inițial, foloseam pentru hidratarea boiliesurilor apă de lac. Mai târziu am descoperit însă că poți să obții boiliesuri foarte interesante și foarte diferite hidratându-le nu cu apă, ci cu alte lichide.

COMBINAȚII DE BOILIESURI PROASPETE, CONGELATE ȘI *READY-MADE*

Combinațiile de boiliesuri reprezintă o tactică pe care o folosesc tot mai des. În trecut, am fost oarecum împotriva boiliesurilor *ready-made* – și asta pentru că, după părererea mea, *ready-made*-urile nu suportau comparație cu boiliesurile proaspete sau congelate. În niciun caz n-aș fi vrut ca nadele mele să conțină conservanții utilizați în acel moment. Lucrurile au evoluat însă și aici. Nu pot să garantez pentru toate firmele producătoare, dar știu exact ce conțin boiliesurile *ready-made* făcute de firma mea și nu am nicio problemă să dau cu ele.

Am început să combin boiliesurile congelate și cele de tip *ready-made* în pescuitul obișnuit și, mai mult decât atât, folosesc ca momeală *ready-made*-uri, pentru că sunt ceva mai tari. Având ambele tipuri de boilies, ai o serie de avantaje din toate punctele de vedere. Dacă vremea nu-ți permite să păstrezi boiliesurile congelate sau să le usuci, *ready-made*-urile te salvează. Acum, că am început să le folosesc, am căpătat încredere și am depășit acel blocaj mental care mă făcea să nu dau decât cu bile proaspete sau uscate.

Chiar și boiliesurile *ready-made* au nevoie să fie păstrate cu puțină grijă. Nefiind burduşite cu conservanți, transpiră dacă sunt lăsate la soare în pungă de plastic și încep să se degradeze. E bine să aveți grijă de ele – puneți-le într-un loc răcoros și evitați să le țineți în soare, afară de situația în care stau în saci de boilies. În acest caz, suportă foarte bine soarele, dar noaptea e bine să fie acoperite. De notat că umezeala le poate face să-și piardă rezistența la condițiile de mediu pe care o dau conservanții. De asemenea, sub nicio formă nu puneți boiliesuri *ready-made* la congelator, vor fi afectate când se dezgheață.

Cu asta am încheiat capitolul păstrării boiliesurilor și trecem la partea dedicată semințelor și alunelor.

SEMINȚELE PREPARATE

Unele semințe sau alune lucrează mai bine când intră în fermentație, altele par să dea rezultate mai bune proaspete, iar altele, cum ar fi alunele-tigrate, par să nu se strice niciodată.

› 48

Managementul nadei

› 47

Mi-a plăcut întotdeauna cânepa. În decursul timpului, am folosit mai multă cânepă decât orice alt tip de particule. Sunt unii care consideră că e de preferat să o lase câteva zile să lucreze, în timp ce alții o preferă proaspătă. A fost o vreme în care aveam la mine suficientă cânepă preparată pentru primele două zile, după care o pregăteam pe următoarea direct pe baltă, când aveam nevoie de ea. Ca principiu, ideea e bună, dar problema e că ajungeam să-mi consum aproape toată săptămâna pregătind cânepă, în loc să pescuiesc.

Abia când am descoperit că semințele de cânepă par să emită mult mai multă aromă după ce au fost ținute la congelator, am început să mă gândesc că aș putea lua cânepa pe baltă în stare congelată. Acum, nu știu de ce, însă cânepa preparată se dezgheață greu. Am constatat asta cu mare neplăcere prima oară când am luat cânepă congelată la mine. Făceam una dintre partidele mele obișnuite, de două nopți și o zi, și mi-a fost greu s-o dezgheț ca s-o pot folosi!

Asta mi-a dat de gândit. Crapul se dă în vânt după cânepă congelată – e cert. Dacă aș congela-o în găleți mari, i-ar lua câteva zile să se dezghețe. Așa că acum plec la o partidă de o săptămână cu o găleată de cânepă proaspătă pentru prima zi, una de dimensiuni medii pentru următoarele zile și una mare pentru sfârșitul săptămânii. Găleata mare se dezgheață lent și îmi asigură cânepă proaspătă pe finalul partidei. Nu mai sunt în situația să fierb cânepă pe baltă. Câteva găleți de dimensiuni diferite, care se dezgheață treptat, rezolvă problema.

Shaun combină boiliesuri proaspete și *ready-made* pentru a beneficia de avantajele ambelor tipuri.

Localizarea poate fi foarte bună, dar mai contează și nada!

Congelarea poate fi folosită pentru orice semințe și particule. Singurele pe care nu m-aș obosi să le congelez sunt alunele-tigrate (să fiu sincer, nu le folosesc decât rar). Alunele formează la un moment dat un sirop vâscos, dar rămân bune de pescuit. Dacă siropul vă deranjează, le puteți spăla și puteți înlocui apa în care au stat cu apă de lac. La o partidă de o săptămână, nu aveți de ce să vă faceți griji în privința lor, rezistă perfect.

Unele amestecuri de semințe dau cele mai bune rezultate după ce au fost lăsate să se lucreze câteva zile. Așa că, dacă aveți idee cum se comportă nada și faceți și câteva teste, veți ști dacă este cazul să o congelați înaintea partidei sau nu. Semințele pot fi păstrate și prin adăugarea de conservant, dar mie nu-mi place ideea asta, prefer o nadă cât mai naturală cu putință. Multe firme producătoare de nadă oferă în momentul de față semințe preparate la conservă sau la borcan. Sunt extrem de utile dacă nu vă atrage perspectiva congelării semințelor sau, evident, dacă nu aveți unde le congela.

Umezeala poate face boiliesurile ready-made să-și piardă rezistența la condițiile de mediu pe care o dau conservanții. Sub nicio formă nu puneți boiliesuri *ready-made* la congelator, vor fi afectate când se dezgheață.

O sugestie pentru cei ce nu folosesc lada frigorifică zilnic: puneți o cană cu apă la congelat, după care lăsați-o culcată pe o parte, ca „martor". Dacă lada se dezgheață fie și pentru scurt timp, apa din cană se va dezgheța prima și va curge din cană.

Congelarea poate fi folosită pentru orice semințe și particule. Singurele pe care nu m-aș obosi să le congelez sunt alunele-tigrate. La o partidă de o săptămână, nu aveți de ce să vă faceți griji în privința lor, rezistă perfect.

Shaun Harrison cu un exemplar de 25kg.

INSTRUMENTE DE LUCRU

Pentru pescuitul meu, o ladă frigorifică mare este esențială. Am avut una instalată chiar în dormitor încă de când stăteam la părinți și, în felul ăsta, am evitat discuțiile despre ținerea nadei neplăcut mirositoare la un loc cu mâncarea. La fel, dacă vreau să bag în ladă o găleată care nu e tocmai chirurgical de curată, nu se supără nimeni. Prefer lăzile frigorifice cu capac în locul congelatoarelor clasice, cu sertare și ușă, pentru că intră mai puțină căldură în ele când le deschizi și poți să pui multe lucruri înăuntru, inclusiv găleți, care n-ar încăpea într-un congelator cu sertare.

O sugestie pentru cei ce nu folosesc lada frigorifică zilnic: puneți o cană cu apă la congelat, după care lăsați-o culcată pe o parte, undeva la vedere, ca „martor". Dacă lada se dezgheață fie și pentru scurt timp, apa din cană se va dezgheța prima și va curge din cană. Am avut odată o bănuială că una dintre lăzile mele frigorifice a fost oprită o perioadă; cu ajutorul cănii, poți să verifici foarte ușor. Ideea se poate folosi nu numai la nadă, ci și la mâncare, pentru că unele alimente n-ar trebui folosite dacă s-au dezghețat de mai multe ori.

Alt lucru vital pentru mine sunt sacii de uscat boiliesuri. Majoritatea sacilor de pe piață mi se par prea mari. Prefer să am mai mulți saci mici, pentru că boiliesurile se usucă mai bine. Dacă aveți 10 kilograme de bile într-un sac mare, e posibil ca o parte dintre ele, mai ales cele din mijloc, să nu se usuce la fel ca bilele de pe margine, indiferent cât de mult ați scuturat sacul. Și dacă una singură se strică, se vor strica și cele din jurul ei și, mai departe, tot sacul. Sfatul meu este să căutați saci mai mici și să puneți în ei minimum de nadă. Nu umpleți niciodată sacul, pentru că nu veți putea să aerisiți boiliesurile din el suficient.

Acestea sunt metodele mele de păstrare a nadelor în partide lungi. Dacă aveți congelatoare pe baltă (unele bălți europene oferă această facilitate), totul devine simplu. Dacă nu, puteți pune în aplicare câteva dintre soluțiile de mai sus.

–Traducere de Vlad Pavlovici